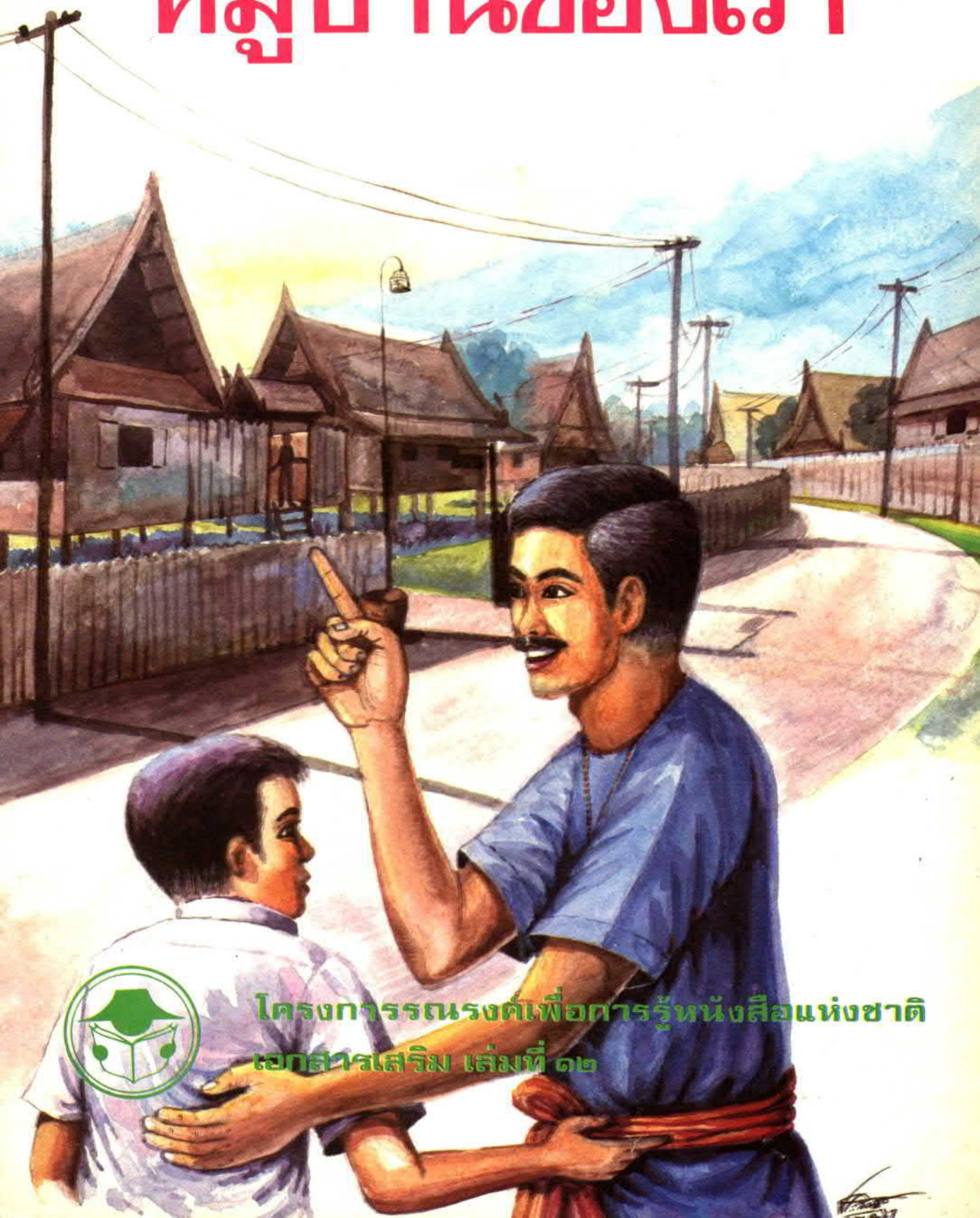

หมู่บ้านของเรา

โครงการรณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติ
เอกสารเสริม เล่มที่ ๑๒

หมู่บ้านของเรา

โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ

คุณธรรม ๔ ประการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

๑. การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง
๒. การข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ ความดีนั้น
๓. การอดทน อดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด
๔. การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

ปทุมไม้มันก็ไร' แต่ก่อนก็พอจะเลี้ยงลูกทุกคนให้มีความสุข
เป็นอยู่อย่างสบาย

ที่ทุ่งนาอากาศปลอดโปร่ง สายลมพัดเย็นอยู่เสมอ อีก
ทั้งในลำน้ำที่ไหลผ่านนาของเราก็น่าจะมีกุ้ง มีปลาให้เรา
กิน ลูกของปทุมทุกคนต่างบอกว่ามีความสุขดี

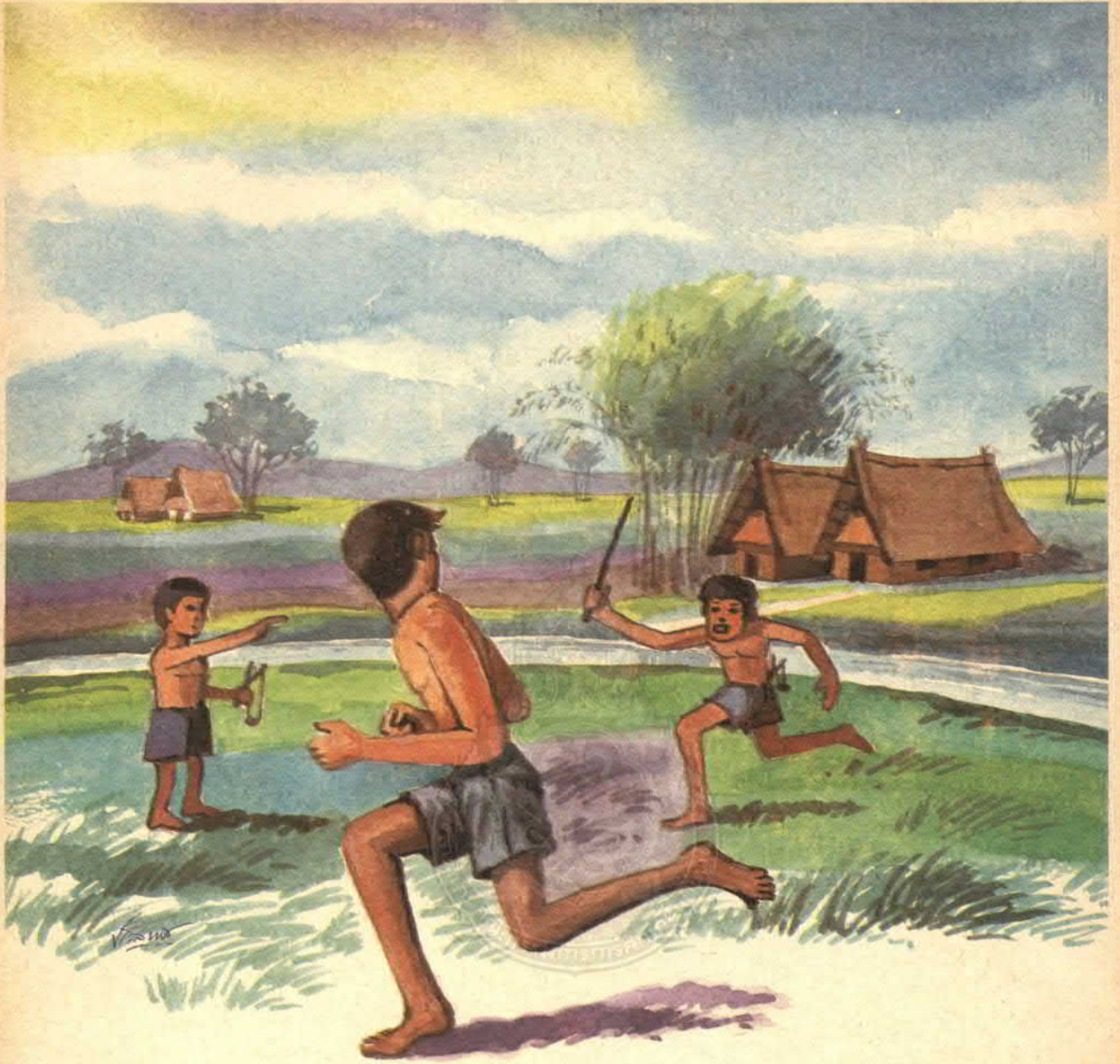
พอพวกลุง ๆ และพ่อเต็บโตขึ้น ต่างก็มีเมีย มีลูก ต้องทำมาหา
เลี้ยงลูกหลาน ปู่ก็แบ่งที่นาให้ลูกคนโตและคนรอง ๆ ไปบ้าง ต่างคน
ก็ได้ที่นาแปลงเล็ก ๆ พืชผลที่ได้กันแต่ละคนก็ไม่มีใครจะพอเลี้ยง
ครอบครัวของตน ถ้าปู่แบ่งที่นาให้ลูกทุกคนจะยังได้ที่นาไม่พอ
ทำกิน พ่อซึ่งซื้อพรเป็นลูกชายคนเล็กจึงต้องอพยพไปจับจองที่
รกร้างว่างเปล่าที่ทางการอนุญาตเปิดทำไร่ ทำนา ต่อไป

หมู่บ้านที่พ่อไปอยู่ มีอยู่
ไม่กี่หลังคาเรือน แต่ละ
บ้านมุงหลังคาด้วยใบไม้
ใบหญ้า ฝาบ้านและพื้นทำด้วยไม้ไผ่ เสาทำด้วยไม้เนื้ออ่อน
ยังโตไม่เต็มที่จะตัดมาจากป่าโปร่งใกล้ ๆ นั่นเอง พ่อสร้าง
บ้านของตนเอง เหมือนกับบ้านของคนที่อยู่มาก่อน แต่พ่อ
สานไม้ไผ่ให้ฝาและพื้นแข็งแรงขึ้น พ่อเอาไม้ไผ่มาปักเป็น
รั้ว และทำเล้าไก่ให้ไกลออกไปจากใต้ถุนบ้าน ควายซึ่งพ่อ
มีอยู่ตัวเดียวอยู่ในคอกข้างเล้าไก่

บ้านของพ่อสวยงาม พ่อขุดส้วมหลุมเอาไว้ห่างจาก
ตัวบ้าน แล้วก็ทำคอส้วมที่เขาเรียกว่า คอห่านอย่างที่เขา
เขาทำ แม่ปลูกพืชผักสวนครัวเอาไว้ใช้รอบในรั้วบ้าน บ้าน
ของเราจึงน่าอยู่ และดูสวยงาม เมื่อพริกออกเม็ดสีแดงเต็ม
ต้น มะเขือออกดอกสีม่วง โหระพากำลังงาม ปลูกสลับกัน
น่าดูมากทีเดียว บ้านของเราเป็นตัวอย่างในทางที่น่าอยู่และ
สะอาดสะอ้าน

หมู่บ้านของพ่อไม่มีถนน ไม่มีบ่อน้ำกินน้ำใช้ มีแต่
 ลำคลองสายเล็ก ๆ ที่ไหลผ่าน คนที่นั่นไม่มีใครรู้หนังสือ
 ไม่รู้จักรักษาความสะอาด หรือความเป็นระเบียบ ไม่รู้จักใช้
 แม้แต่ส่วมหลุม ไร่ของเหลือจากคนเป็นปุ๋ย ยามฝนตก
 น้ำฝนชะสิ่งสกปรกไหลนองลงในลำน้ำสกปรกมาก โรงเรียน
 ก็ไม่มีจะให้เด็ก ๆ เรียน

ข้าวของเราพอกินสำหรับครอบครัว
ไร่ของเราปลูกพอไว้ใช้ใน
ครอบครัวเท่านั้น ในนาเราก็มี
ปลาพอกิน เด็ก ๆ ในหมู่บ้าน
มักตายด้วยไข้จับสั่นบ้าง
ท้องร่วงอย่างแรงบ้าง ที่ตาย
ก็ตายกันไป ที่เกิดก็มีเพิ่มขึ้น
ชาวบ้านไม่เคยมีความรู้เรื่อง
การวางแผนครอบครัว ไม่เคย
มีความรู้เรื่องการอนามัย พ่อจึง
ทั้งฉันไว้กับลุงที่บ้านปู่เพื่อเรียนหนังสือ พ่อว่า การรู้หนังสือ
นั้นจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตต่อไป การรู้หนังสือ
จะช่วยให้เราฉลาด

พ่อบอกว่าคนในหมู่บ้านใหม่ของเราไม่มีความรู้ว่ายานนอกหมู่บ้านนั้นเขามีอะไรกันบ้าง คนที่อ่านหนังสือออกก็พอจะมี แต่เมื่อไม่ได้อ่านหนังสือ นานเข้าก็เลยลืมหนังสือไป กลายเป็นคนอ่านหนังสือไม่ออก บางคนยังคงอ่านได้ แต่ไม่มีหนังสือจะอ่าน ดังนั้นพ่อคิดว่า เราจำเป็นต้องหาหนังสือมาให้อ่านกัน พ่อจำได้ว่า ที่บ้านเก่าของพ่อมีที่อ่านหนังสือที่เราช่วยกันสร้างและทางการเขาส่งหนังสือพิมพ์บ้าง หนังสืออื่นบ้างมาไว้ให้อ่าน พ่อจะต้องพยายามทำให้ได้

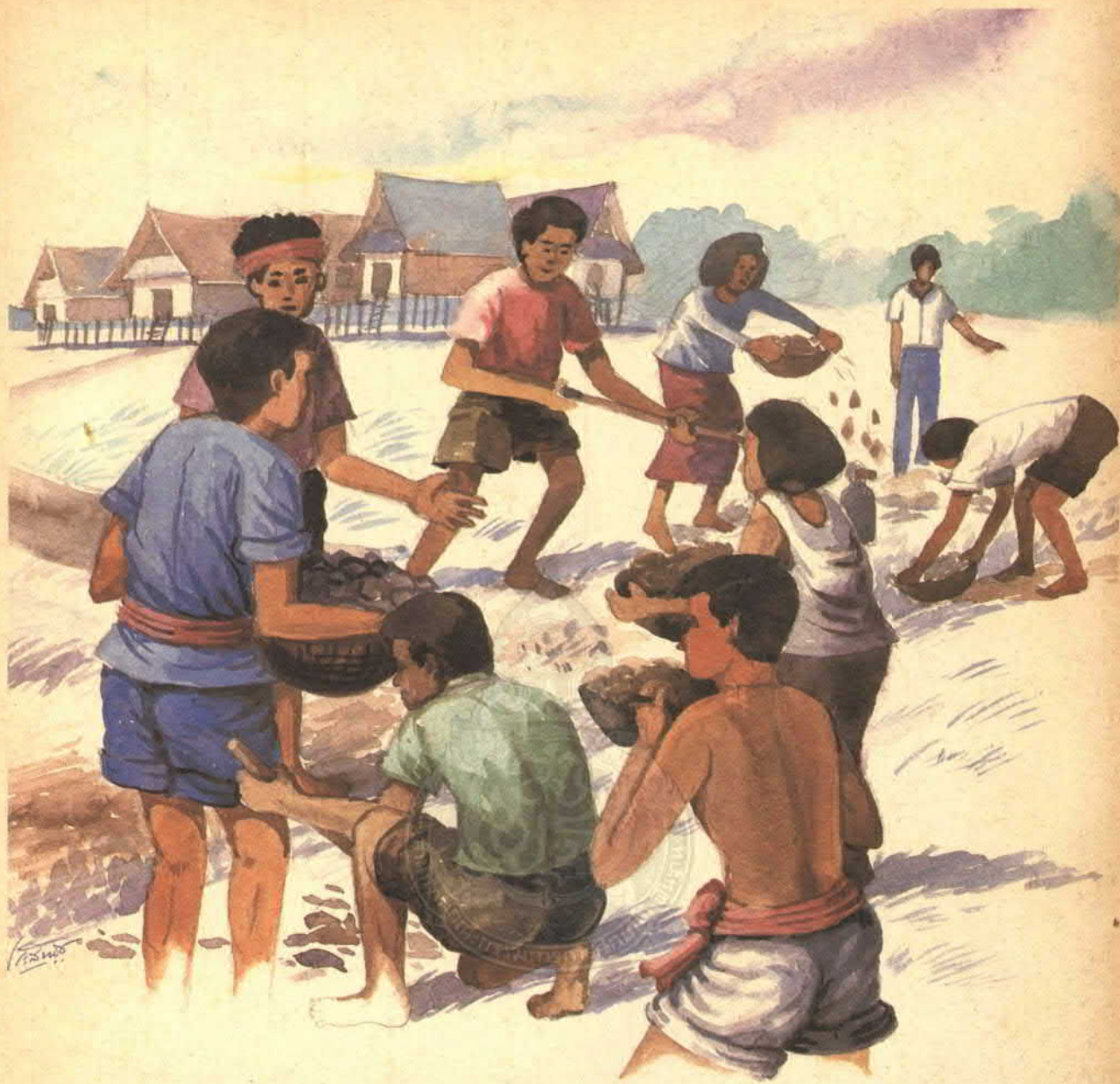
พ่อได้รับแต่งตั้งให้
เป็นหัวหน้าในหมู่บ้าน
พ่อคิดว่าหมู่บ้านของพ่อต้องเจริญกว่านี้ แต่พอบอกกับชาวบ้านว่า
“เราจะมั่วรอ ให้ใครมาช่วย ถ้าเราไม่ช่วยตัวเองก่อน” พ่อจด
จำนวนคนตายเพราะโรคท้องร่วงอย่างแรงเอาไว้ แล้วพ่อก็ชี้
แนะว่า เพราะเราไม่ช่วยกันรักษาความสะอาดโรคท้องร่วงจึง
ระบาด เวลาคนหนึ่งเป็นมักจะเป็นตามกันไป พ่อชี้ให้เห็นว่า
เวลาฝนตกชะเอามูลสัตว์บ้าง ของที่คนถ่ายเอาไว้บ้างลงไปใน
ลำน้ำเล็ก ๆ ในหมู่บ้านของเรา แล้วเราก็กินน้ำนั้นมาใช้มาดื่ม
ดังนั้น เราจะต้องป้องกันโดยการสร้างส้วม และกินข้าวคอกสัตว์
ของเราให้อยู่เป็นที่

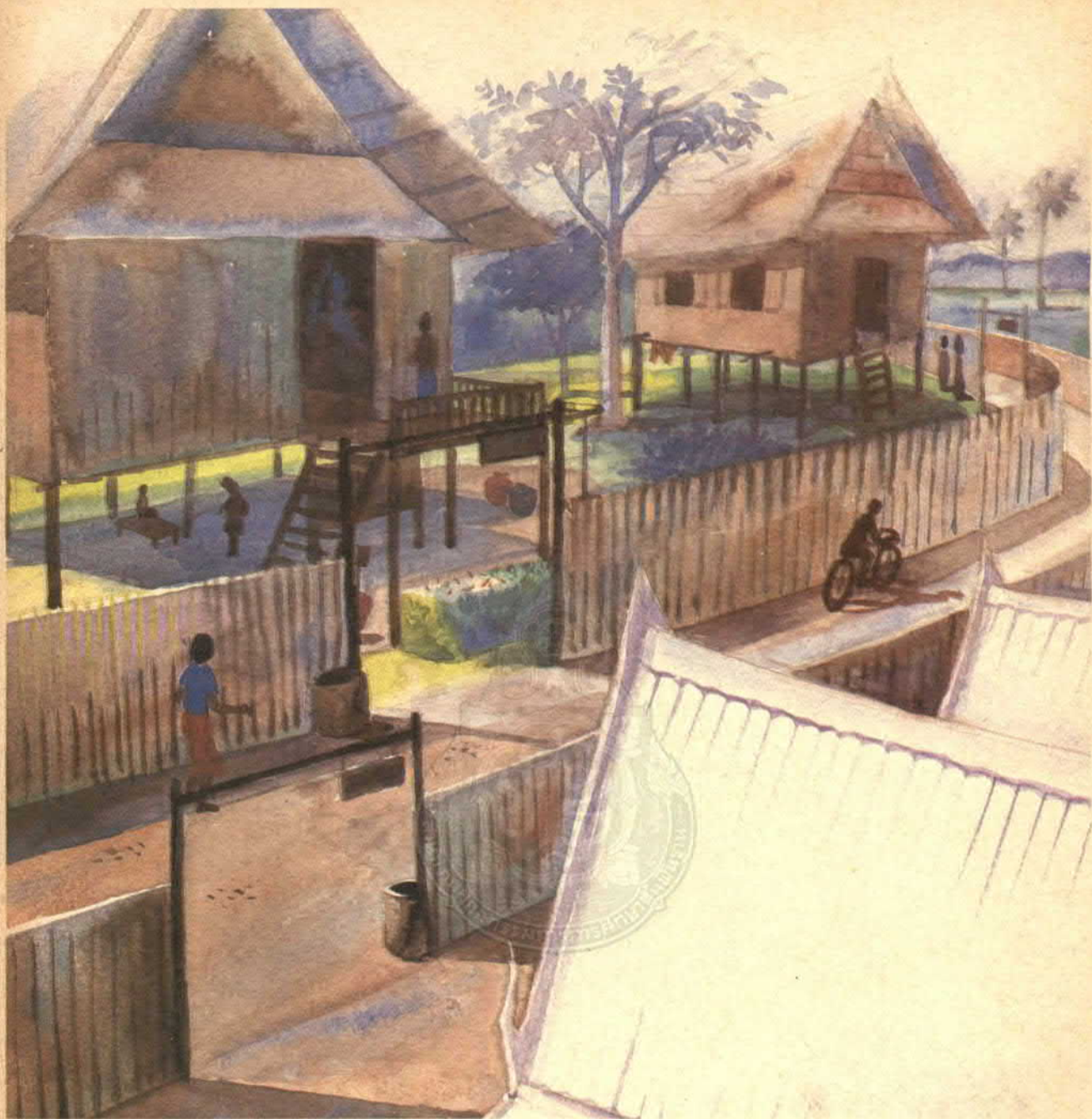
พ่อใช้เวลาว่างสอนหนังสือ
 เด็ก ใต้ถุนบ้านเป็นที่สอนหนังสือแก่
 เด็กของเรา พ่อเอากระดานมาทาเขม่า เอาดินสอพองใช้ต่างชอล์ก
 และเด็ก ๆ ใช้ไม้แหลมขีดเขียนลงบนพื้นดินใต้ถุนบ้านของเรา
 ต่างสมุดดินสอพอามีเรื่องแปลก ๆ ทันสมัยที่พ่อไปอ่านมาจาก
 หนังสือพิมพ์ทุกครั้งทีพ่อไปอำเภอมาแล้วให้เด็ก ๆ ฟัง พ่อหวังว่า
 เด็กพวกนั้นจะตื่นใจอยากอ่านหนังสือออกเหมือนพ่อ และจะได้
 สนใจอยากเห็นความเจริญเหมือนกับพ่อ พ่อหวังจะให้เด็ก ๆ
 ฉลาดขึ้น และบางทีพ่อแม่ของเด็กจะสนใจในการรู้หนังสือขึ้นบ้าง

เด็ก ๆ ในหมู่บ้านที่เป็นศิษย์
ของพ่อ พอผสมตัวอ่านหนังสือได้
บ้างแล้ว และชาวบ้านส่งเด็กมาเรียน
กับพ่อมากขึ้น พ่อจึงวิ่งเต้นขอให้อำเภอมาตั้งโรงเรียนในหมู่บ้าน
ไม่ช้าเราก็มีโรงเรียนเล็ก ๆ พ่อเป็นทั้งครูคนแรกของโรงเรียน
เป็นทั้งผู้ใหญ่บ้านด้วย ไม่ช้าพ่อก็ขอจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำ
หมู่บ้านได้

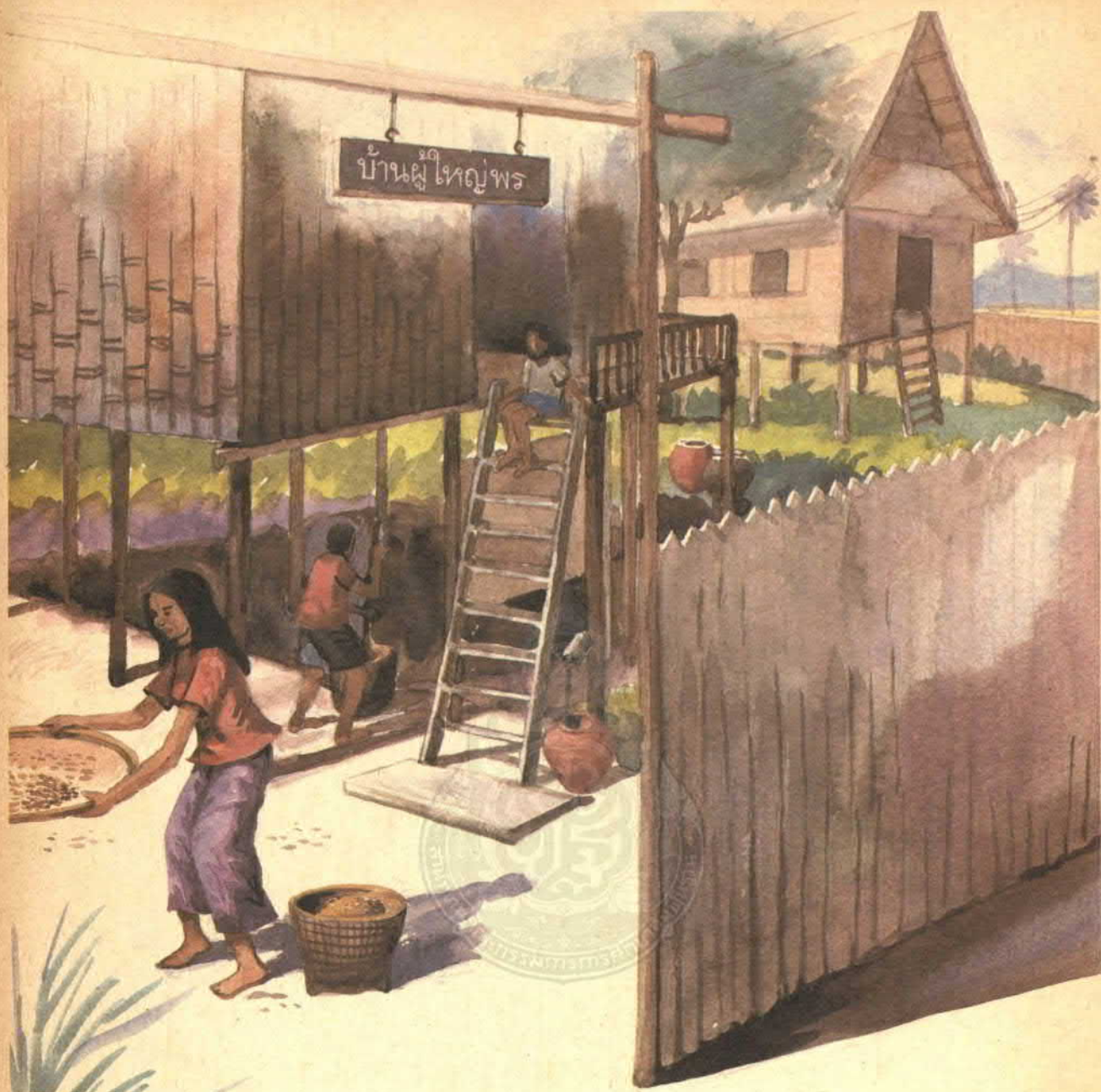
ชาวบ้านช่วยกันทำถนนดิน หน้าแล้งก็พอจะขับจี้รถเครื่องไปถึง
อำเภอได้ เมื่อหมู่บ้านมีถนนมีความเจริญขึ้น คนก็อพยพมาอยู่
มากขึ้น เรามีครูอาสาสมัครเดินสอนมาช่วยพ่อสอนชาวบ้าน
เรามีพัฒนากร มีเกษตรตำบล และมีผู้ช่วยแพทย์เข้ามาทำงานใน
ตำบล พ่อบอกว่า “นี่คือผลที่เราต้องช่วยตนเองก่อน คนอื่นจึงจะ
ตามมาช่วย ถ้าเรามัวแต่นั่งอมมือรอเท้าแล้วใครเล่าจะมาช่วยเรา”

ตอนนี้หมู่บ้านของเราอุดมสมบูรณ์ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว มีการศึกษา และมีอนามัยดี เราปลูกต้นไม้ เรารักษากันบ้านของเราให้สวยงาม เราช่วยกันดูแลหมู่บ้านของเรา เราช่วยกันรักษาระเบียบและความสะอาดของหมู่บ้าน ทุกบ้านน่าอยู่ ใครเห็นใครชม ทุกคนภูมิใจในหมู่บ้านของเรา

เราต่างมีความสุข คนหนุ่มสาวบ้านเรา ไม่ต้องไปทำมาหากิน
ต่างถิ่น ผู้หญิงบ้านเราสวยเหมือนดอกไม้บานยามเช้า ขยันและ
แข็งแรง ออกทำไร่นาร่วมกันกับผู้ชาย ทุกคนอ่านหนังสือออก
เรามีหนังสือพิมพ์ส่งเข้าไปในหมู่บ้านแล้ว ทำให้เรารู้ว่าตามเมือง
ใหญ่ ๆ เขามีอะไรกันและเราเห็นว่าไม่มีที่ใดที่จะมีความสุขและ
มีความสุขสะดวกสบายสำหรับเราเกินไปกว่าหมู่บ้านของเรา

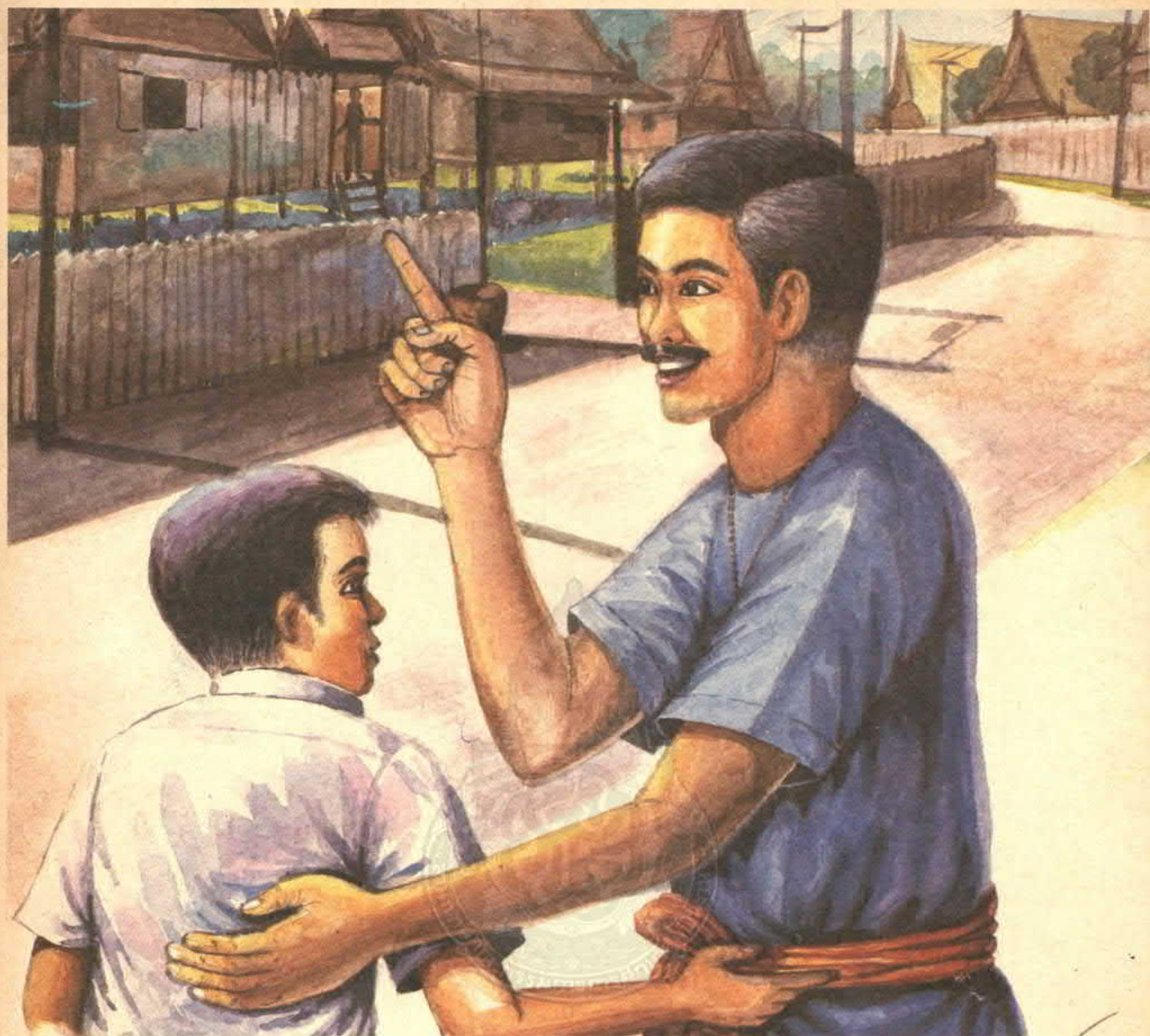

หมู่บ้านของเราใหญ่ขึ้น สวยงาม

อุดมสมบูรณ์ขึ้นด้วยแรงของพวกเราช่วยกันพัฒนา บัดนี้ทาง
การยกย่องให้เป็นหมู่บ้านตัวอย่าง ไม่ช้าเราก็จะเป็นตำบลตัวอย่าง
ต่อไป พ่อเป็นผู้นำของหมู่บ้าน พ่อทำให้ทุกคนรักกัน สามัคคี
กัน ฟังตนเองและขยันขันแข็ง พ่อทำให้เด็ก ๆ ทุกคนรักที่เกิด
ของตน

การศึกษาออกโรงเรียน
เข้ามาสอนวิชาชีพใน
หมู่บ้าน จากความรู้ที่ได้ เราตกลงร่วมกันสร้างของใช้ที่เป็น
เครื่องหมายของหมู่บ้านโดยเฉพาะ แล้วก็ส่งไปขายเป็นรายได้เพิ่ม
ไม่ช้าคนที่อื่นก็มาชมกิจการของเรา ถนนที่เป็นดิน ทางการก็
ให้เงินมาทำถนนถาวรสายใหญ่ผ่านหมู่บ้านของเราไป บัดนี้
เรามีโรงเรียนรัฐบาลที่ใหญ่โตขึ้น มีครูที่ทางการส่งมาสอนพวกเรา
คนในหมู่บ้านนี้หวังว่า “เราจะไม่หยุดอยู่แค่นี้ เราจะเดินหน้า
ต่อไปอีก เราจะพัฒนาหมู่บ้านของเราต่อไป”

ที่นี่เป็นบ้านของเรา เมื่อฉันจบจากโรงเรียนที่บ้านของคุณลุง แล้วฉันก็กลับมาอยู่กับพ่อ พ่อต้องการให้ฉันมาอยู่ที่นี่มารักบ้านของเรา พ่อบอกว่า “หน้าที่ของลูกหลานคนบ้านนี้ จะต้องช่วยกันพัฒนาบ้านของเรา เมื่อพวกพ่อแม่สร้างมันขึ้นมา หน้าที่ของลูก ๆ ก็ต้องรับช่วงรักษาและสร้างให้มันเจริญต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง สืบต่อ ๆ กันไปโดยไม่ทอดทิ้ง จงอย่าได้ลืมบ้านเกิดของเรา” ทุกคนคงรู้สึกเหมือนฉัน คือรักหมู่บ้านเกิดของตนเช่นเดียวกับฉันรักหมู่บ้านแห่งนี้เหมือนฉันรักชีวิตตนเอง

คอยครู

เนื้อเรื่อง
ทำนอง

ดำรง ณ สุวรรณ

เรียบเรียงเสียงประสาน ประยงค์ ชื่นเย็น
ขับร้อง ยอดชาย ชาติรี

พิมพ์มือนัยน์ป้ายอับอายไม่น้อย รู้ว่ามีปมด้อย เดินอ้อยสร้อยน้ำตาไหลริน
เขาเซ็ดเหมือนหุ่น ทารุณหัวใจไม่สิ้น เหตุเกิดอยู่เป็นอาจณ อยากบินได้เหมือน
นกกา

บินไปไม่ได้หนีอายไม่พ้น ต้องตายด้วยใจยับย่น กรรมเบื้องตันที่เคยทำ
มาเพราะไม่เอาถ่าน ชมซานเหมือนคนเจียนบ้า เกิดจากขาดการศึกษา ซึ่งแล้ว
ว่า เหมือนสิ้นลมปราณ

วอนท่านผู้รู้เป็นครูอาสา ช่วยให้ลืมหูลืมตา ไกลคำว่าทุกข์ทรมาน หลาย
ปีติดัก สลักน้ำตามานาน ได้โปรดเมตตาสงสาร เป็นวิทยาทานเถิดหนา

คนมีปมด้อยจะคอยครูนั้น เน้นนานเท่าไรไม่พวัน ใจแม่นมั่นทุกวันรอม
คิดว่าฟ้าใหม่ อ้าไฟโหลไลเจดจ้า ได้ครูผู้ท้อสา สมดังว่าที่เฝ้าคอยครู

ความรู้คือแสงสว่าง

เนื้อเรื่อง
ทำนอง จงกล พิมพ์วามิ

เรียบเรียงเสียงประสาน ปราจีน ทรงเผ่า
ขับร้อง ชรินทร์ เทพชัย

ความรู้คือแสงสว่าง ที่จะนำทางเชิดชูชีวิ ม้วนนิ่งเฉยละเลยไม่ไยดีชั่วชีวิต
นี่คงมีแต่ทุกข์ระทม ใฝ่หาวิชาดีกว่า เพื่อพัฒนากำนันนิม ความไม่รู้อดสูดูโง่งม
ชีพเราต้องจมถูกเขาหยามข่มดูแคลน

วอนน้องพี่คนมีเงินตรา คนมีตำรา คนมีวิชามากแสน อย่าดูดาบ ช่วย
ดึงคนที่ขาดแคลน วิชาเขาด้อยเหลือแสน ทัวแดนเฝ้ารอคอยครู

ความรู้คือแสงสว่าง มาร่วมกันสร้างชาติไทยเฟื่องฟู ร่วมอาสาช่วยสอน
คนไม่รู้ เขาเฝ้าคอยครูวันนี้อยู่ที่ป่าดอน

